

Voorschoolse Educatie beleidsplan K.C. Panta Rhei.

Inhoudsopgave

Bladzijde 1: Inhoudsopgave

Bladzijde 2: Voorwoord

Bladzijde 3: De groepen

Bladzijde 3: Het VVE-programma

Bladzijde 3: De medewerkers

Bladzijde 3: Het ontwikkelingsaanbod

Bladzijde 4: Het ontwikkelingsaanbod

Bladzijde 5: Planmatig begeleiden

Bladzijde 5: Zicht op de brede ontwikkeling van het kind

Bladzijde 6: (extra) Ondersteuning

Bladzijde 6: Kwaliteit

Bladzijde 7: Tot slot

Voorwoord

In dit Voorschoolse Educatie –beleidsplan (VE) staat beschreven op welke wijze Kindercentrum Pantarhei Holding B.V., bestaande uit K.C. Pantarhei B.V. en Pantarhei Paideia B.V. (Pantarhei), invulling geeft aan de VE. Dit VE-beleidsplan is bestemd voor ouders, medewerkers, stagiaires, beleidsambtenaren, onderwijskrachten en andere belangstellenden. Het beleidsplan geeft inzicht in de doelstellingen en activiteiten. Ouders worden aan de hand van dit beleidsplan geïnformeerd over ons VE-aanbod, en hoe wij uiting geven aan en dit vertalen naar onze antroposofisch georiënteerde visie. Zo weet een ieder wat hij mag verwachten. In het kader van voorschoolse educatie en doorgaande leerlijnen is het voor het basisonderwijs van belang te weten wat wij op dit terrein te bieden hebben. Ons programma wordt aan alle kinderen in de peutergroepen aangeboden.

Het jonge kind is sterk één met zijn omgeving, je kunt het er nauwelijks los van zien. Ouders en de gezinssituatie spelen hierin de belangrijkste rol. Wanneer het kind een (aantal) dagdelen per week op Pantarhei doorbrengt, gaan onze pedagogisch medewerkers deel uitmaken van de omgeving van het kind. De ontwikkeling van kinderen is dan ook een gezamenlijk belang van ouders en pedagogisch medewerkers waarbij wij de samenwerking opzoeken en aangaan.

Het VE-beleidsplan is nooit af. Het is in ontwikkeling. Nieuwe ervaringen en inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen en de begeleiding daarin zijn redenen om dit VE-beleidsplan met regelmaat te beoordelen en indien nodig aan te passen.

VVE

Soms kan een kind een extra steuntje in de rug gebruiken bij zijn ontwikkeling. Dit kan om verschillende redenen bijvoorbeeld het spreken van meerdere talen. Wanneer het consultatiebureau denkt dat jullie kind een steuntje in de rug kan gebruiken, geven zij een VE indicatie af.

De groepen

Panta Rhei biedt plaats aan drie gemengde (VE) groepen van ieder 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar (kinderen met een VE-indicatie komen vanaf 2,5 jaar). Hier is plaats voor zowel kinderen met- als zonder een VE-Indicatie en kinderen waarvan de ouders zowel niet- als wel in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. Er zijn 12 plaatsen voor kinderen die een VE-indicatie hebben en 6 plaatsen voor kinderen zonder VE-indicatie waarvan de ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.

Panta Rhei is 52 weken per jaar geopend. De kinderen met een VVE-indicatie die gebruik maken van een VE-plek komen de 40 schoolweken naar Panta Rhei. Deze kinderen komen twee dagdelen van ieder vijf uur. Kinderen die gebruik maken van een VE-plek zonder VVE-indicatie (en waarvan ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag) komen één dagdeel van vijf uur.

Het VVE-programma

Als basis voor onze VE-werkwijze wordt gewerkt met het VE-programma Speelplezier, methodiek Antroversie (Speelplezier). Dit programma voldoet aan alle landelijke eisen. Ter bevordering van de veelzijdige effecten op de brede ontwikkeling van de peuter krijgen alle peuters die gebruik maken van de opvang van Panta Rhei het programma aangeboden. Peuters met een (risico op) taalachterstand wordt extra ondersteuning geboden zodat zij zo goed mogelijk kunnen starten in de kleuterklas (groep 1).

De medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers van de peutergroepen zijn gekwalificeerd om VE te geven. Elke locatie heeft een zorg coördinator. Er is voor twaalf uur per week een orthopedagoog (annex VE-specialist) beschikbaar. Deze richt zich op het coachen van medewerkers op de werkvloer en op verdere scholing.

Binnen Panta Rhei maken de kinderen deel uit van een eigen vaste groep, waarin de kinderen aansluiting en houvast vinden bij de vaste medewerkers en elkaar. Maximaal 16 kinderen van twee en drie jaar zitten bij elkaar in de groep. Binnen deze groeps grootte krijgen kinderen individuele aandacht en persoonlijke begeleiding. Ze hebben binnen hun groep de ruimte voor individueel en gezamenlijk spel.

Het ontwikkelingsaanbod

Bij Speelplezier lopen taal en spel als een rode draad door het programma. Zowel de peuter met (risico op) een taalachterstand als de taalvaardige peuter vindt in dit programma voldoende uitdaging. De kinderen mogen spelenderwijs groeien in sociaal-emotionele en sociaal-communicatieve vaardigheden; in taal; in ontluikende gecijferdheid en in motorische ontwikkeling.

Speelplezier biedt spel-taalroutines in de grote groep en concrete handvatten om spel en taal in de zone van de naaste ontwikkeling te stimuleren in de kleine groep. In de begeleiding van de kinderen staan de drie I's (Inleven, Intervenieren en Inspireren) centraal. Er wordt gewerkt met speel-sfeer-leerthema's die aansluiten bij het verloop van de seizoenen, de jaarfeesten en bij de belevingswereld van het kind. Een thema duurt ongeveer zes weken en wordt aangepast aan de doelgroep. Het lokaal wordt in themasfeer ingericht, de activiteiten die aangeboden worden sluiten aan bij het thema en de ontwikkelingsfase van de peuter.

Van week tot week wordt er een planning gemaakt voor de activiteiten die per dag gedaan worden. Er wordt aangegeven wat het ontwikkelingsmotief van de week, dag en activiteit is. Speelplezier bestaat uit acht speel-sfeer-leerthema's:

1. Nazomer: oogsttijd - Michaelstijd.
2. Herfsttijd: kaboutertijd - buiten wordt het donker, binnen gaan de lichtjes aan.
3. December: van het uitbundige Sinterklaasfeest naar de intimiteit van Kerst - en dan met Driekoningen het nieuwe jaar tegemoet.
4. Wintertijd: koning Winter is in het land.
5. De lente ontwaakt : de wortelkindertjes krijgen nieuwe kleren.
6. Voorjaar: in mei leggen alle vogels een ei.
7. De zomer is in het land: met grote kikkersprongen de wijde wereld in.
8. Vakantietijd: zon, zand en water!

De activiteiten zijn:

- Het tafelspel. Tijdens het tafelspel wordt een voorstelling op een tafel /schommelboot neergezet die twee weken lang de sfeer zal bepalen. De sfeer van het tafelspel is meestal enigszins verdroomd. De kinderen zitten om de tafel / schommelboot en de medewerker zit achter of naast de tafel en beeld het verhaal uit waarbij zij oog houdt voor de interactie met de kinderen. Alle verhalen komen tegemoet aan de behoefte van het jonge kind aan herhaling en herkenning en sluiten aan bij hun belevingswereld. Kern is het uitbreiden van de woordenschat.
- Het bewegingsspel. In de (slot)kring wordt door bewegingen en gebaren (zonder materiaal) het tafelspel nagespeeld.
- Het nabootspel in de kleine kring. Op twee speelkistjes staan voorwerpen die (een deel van) het tafelspel weergeven. De medewerker geeft de verhaalcontext weer en laat de kinderen hun eigen spel spelen waarbij zij observeert of het kind elementen uit het tafelspel overneemt, woorden eruit gebruikt of een heel eigen spel gaat spelen. Dit spel wordt op veel verschillende niveaus door de kinderen gespeeld. Afhankelijk van hun leeftijd en hun ontwikkeling. Het kind krijgt de kans om nieuwe woorden uit het ochtendspel spontaan te gebruiken.
- Het vrije spel. Hieronder vallen veel activiteiten waaronder het spelen in de verschillende hoeken in de ruimte als ook het buitenspel. In de verschillende hoeken komen de speel-sfeer-leerthema's terug door het toevoegen van erbij horende materialen of speelgoed. Wanneer b.v. in het tafelspel het graan naar de molen is gebracht om te malen komt in de huishoek bv een graanmolen en weegschaal terug zodat de kinderen hier zelf mee kunnen experimenteren en in de bouwhoek worden de houten paardjes en de karren meer in het

zicht geplaatst zodat de kinderen uitgenodigd worden om het spel na te bootsen. Het is aan de kinderen of ze met de materialen gaan spelen of hun eigen vrije spel spelen.

- Het zintuigspel, zowel binnen als buiten. Hierbij wordt kinderen gericht zintuigervaringen (vooral tastervaringen) aangeboden. Tijdens het tafelspel worden de kinderen als het ware al wakker gemaakt voor de indrukken die ze later op de dag op gaan doen. Wanneer b.v. in het tafelspel de herfstbladeren die van de bomen vallen aan bod komen, dan gaan we erna met de kinderen in het bos door de bladeren lopen. Of leggen we bladeren in een bak met kastanjes erin en mogen kinderen met hun handen erdoorheen voelen en samen met elkaar ontdekken wat er allemaal in zit.
- De voorleeshoek, de huishoek/winkelhoek, de bouwhoek en het atelier worden ingezet voor de dagelijkse activiteiten.

Ritme en regelmaat vormen binnen de antroposofische pedagogie het fundament. Het gaat dan om een dag-, week- en jaarritme waarbij herhaling een wezenlijk onderdeel is van de gewoontevorming en herkenning. Het ritme wordt gedragen door duidelijke markeringen. Deze zien we bijvoorbeeld terug in het dagritme waar passende liedjes dagelijks op hetzelfde moment en bij dezelfde activiteit worden gezongen. Dit geldt ook voor de seizoenen en de jaarfeesten. Jaarlijks worden door de seizoenen heen dezelfde beelden, verhalen, liedjes en spelletjes aangereikt. De thema's die Speelplezier gebruikt vloeien als vanzelfsprekend voort uit de seizoenen en de jaarfeesten.

Planmatig begeleiden

Binnen Speelplezier wordt gewerkt met een jaarrooster en een week- en dagplanning waarin aangegeven staat wat er op welk moment aan bod komt en wat de doelen voor deze dag/week/maand zijn. Activiteiten voor de taal-, reken-, motorische- en sociaal emotionele ontwikkeling worden evenredig aangeboden. Het programma wordt aan alle kinderen in de groep aangeboden. Indien tijdens de uitvoering blijkt dat een programma onderdeel meer of minder aandacht behoeft, wordt het programma bijgesteld. Evenals dat er op individueel niveau beredeneerd afgeweken wordt, zowel op basis van leeftijd als op ontwikkelingsniveau. De planning wordt na ieder thema geëvalueerd en jaarlijks wordt de jaarplanning geëvalueerd.

Zicht op de brede ontwikkeling van het kind

De houding van de opvoeder is binnen Pantarhei: "wie ben jij, wat heb jij nodig en wat kan ik voor je doen om je daarbij te helpen?" Met deze open houding kan het wezen, de individualiteit van het kind zich tonen en is het vrij om zichzelf en zijn talenten te ontplooien. De taak van de opvoeder is om voorwaarden te scheppen en stimulansen te bieden voor een goede ontwikkeling op alle terreinen.

Wanneer een peuter start op de VE-groep vindt vooraf een intakegesprek met de ouder(s) plaats. Alle ouders ontvangen voor aanvang van de start van hun kind op de groep per mail een aantal formulieren ter voorbereiding op het intakegesprek. Tijdens dit gesprek zal de medewerker ingaan op de ontwikkeling van het kind, op de dagelijkse gang van zaken binnen de groep en op welke wijze er contact is met ouders. Wanneer kinderen van een andere groep van Pantarhei afkomen vindt een warme overdracht plaats tussen de oude - en de nieuwe groep. Ook krijgen de medewerkers van de

nieuwe groep het ontwikkelingsverslag . Hierin staat beschreven hoe het kind zich in eerdere jaren ontwikkeld heeft en wat zijn kennis en vaardigheden zijn op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Wij werken op Panta Rhei met het kindvolgsysteem KIJK! Met behulp van 'KIJK! 0 – 4 jaar' observeren wij alle aspecten van de ontwikkeling van kinderen tussen nul en vier jaar. We observeren of een kind goed in zijn vel zit, of het zich uitgedaagd voelt door verschillende activiteiten en of er signalen zijn die wijzen op een risico voor de ontwikkeling. We observeren kinderen tijdens spontane activiteiten waarbij ze actief bezig zijn. Dat zijn allerlei dagelijkse situaties waarin kinderen aan het spelen zijn; alleen, met andere kinderen of samen met ons. Waar gewenst organiseren we activiteiten om bepaalde vaardigheden te kunnen observeren. Denk hierbij aan activiteiten als plakken/knippen, broodjes bakken, een kringspelletje.

Binnen drie maanden na de start van een kind met VE-indicatie wordt de KIJK! registratie ingevuld; aan de hand van een aantal ontwikkelingslijnen maken we zichtbaar wat het kind al kan en weet en welke volgende stap in zijn ontwikkeling mogelijk is. Deze registratie wordt twee keer per jaar ingevuld. Onze ondersteuning en ons handelen wordt hier vervolgens op afgestemd.

Hiernaast wordt ieder jaar (rond elke verjaardag) met behulp van KIJK! een kindbeeldverslag geschreven over het kind (welke de ouder ook ontvangt). Ieder kind wordt bovendien minimaal één keer per jaar besproken in de kindbespreking, welke een vast onderdeel is van de maandelijkse teamvergadering. Wanneer kinderen zich juist sneller ontwikkelen dan gemiddeld, wordt gekeken op welke manier er voor uitdaging kan worden gezorgd. Er wordt een plan opgesteld waarbij een kleuterleerkracht betrokken kan worden. Het kind kan bijvoorbeeld al kennis maken met werkjes uit de kleuterklas.

Vervolg/ (Extra) ondersteuning

Panta Rhei wil een kind de ondersteuning bieden die het nodig heeft en heeft hiervoor verschillende mogelijkheden. Uitgangspunt is het kind te laten worden wie het is.

Aan de hand van de KIJK! Registratie en het KIJK! Kindbeeldverslag worden oudergesprekken gevoerd. Bij een vermoeden en/of constatering door een medewerker dat er een stagnering in de ontwikkeling of iets anders aan de hand is, wordt het betreffende kind eerst nader geobserveerd. Vervolgens wordt het aandachtspunt met de zorgcoördinator en ouders besproken. Er wordt met de ouders besproken; of ze de problemen herkennen en welke rol zij hierin kunnen spelen, welke stappen zij ondernemen en welke stappen door ons ondernomen kunnen worden. Indien gewenst wordt hulp van externe zorgverleners ingeroepen, op ons initiatief of het initiatief van ouders. Ons uitgangspunt hierbij is dat we alles doen in overleg met ouders. In het geval van externe zorg sluiten medewerkers zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt. Indien gewenst zijn er contacten met de externe zorgverlener.

Kwaliteit

Alle medewerkers hebben regelmatig trainingen gevolgd en volgen regelmatig trainingen op onder andere het gebied van observeren en registreren, werken met de Meldcode en werken met een VE-programma. Deze scholing wordt ook door het management gevolgd zodat zij tijdens vergaderingen terug kunnen komen op punten uit die scholing. De medewerkers kunnen daarnaast een beroep doen op de zorgcoördinatoren en de orthopedagoog annex VE-specialist. Er vinden regelmatig observaties op de groep plaats met betrekking tot het functioneren van medewerkers. Hierna wordt

een verslag gemaakt wat nabesproken wordt met de betrokken medewerker(s). Op basis van deze observaties of de bespreking kunnen er afspraken worden gemaakt met betrokkenen, welke na een aantal weken met elkaar worden geëvalueerd.

Panta Rhei hecht grote waarde aan een duidelijke en volledige communicatie naar ouders. Alle ouders en medewerkers ontvangen maandelijks een nieuwsbrief. Hierin staat algemene informatie over het reilen en zeilen binnen Panta Rhei als ook specifieke informatie per groep. Ten minste vijf keer per jaar is er vanuit het management een overleg met de oudercommissie. Doel hierbij is de kwaliteit van de opvang bevorderen middels gevraagd en ongevraagd advies. De oudercommissie communiceert, middels de nieuwsbrief, naar ouders wat er is besproken.

Tot slot

Binnen Panta Rhei wordt gewerkt met dit beleidsplan VE. Op de genoemde manieren werkt het management en de medewerkers aan een voortdurende bewaking en waar nodig verbetering van de professionaliteit. Dit beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast. Het doel wordt hiermee structureel bewaakt: alle peuters een gelijke start in het basisonderwijs bieden.